حەمە عەباس

جانتایەك پڕ لە بەتاڵی

ناوی كتێب : جانتایەك پڕ لە بەتاڵی

شیعری : حەمە عەباس

كاری هونەری : شێروان خدر

چاپ : یەكەم

تیراژ : 500 داتە

لە بڵاوكراوەكانی : بزاڤی رۆشنبیرانی نوێخواز ، زنجیرە : (39)

لە كتێبخانەی گشتی هەولێر ژمارەی سپاردنی (398) ساڵی (2005)ی دراوەتێ.

نسكۆی چرکەکانی خەتا

زیندەخەوی بەهەشتە دوورەکانی ئەویٚ بوون
ڕێگایان لەبەرنام و عەسایان پێهەڵگرتم
سەرمەستی کەرنەڤاڵی لەززەتی خەون بووم
کە تەتەرێکی غەوارە نامەیەکی بیٚ ئیمزاو مێژووی بۆ هێنام
خۆم دەخیلی فاڵچیەکی میهرەبانی ئێرە کردو
بەخشندانە چرکەکانی دواین ڕۆژی تەمەنمی خستەسەر لەپی دەستم و
گوتی دڵتەنگ مەبە
چی لە عومرێکی وا درێژو
پەلکەزێڕینەی گیراوی ئاسمانێکی زەلیل دەکەی؟

ترس ڕەنگی پەڕاندم و ڕۆحی سەقەت هێشتم
وەك تیلمە پەڕۆیی بێنوێژ
بەسەرئانیشکی درەختێکی سوتاوا هەڵیخستم

ترس ئاخ هەرترسەو
کۆلانە تەنگ و تاریکەکانی جەهەننەمم بۆ رادەخا
ترسەو رۆحم بەدەستی خۆم پێدەکێشێ
کوا دەستمن
بمبەخشن
ئەوانەی لەخشتەمبردن و چەپڵەم بۆلێدان
ئەودەستانە هی خۆم نەبوون
ئەوانەی تفەنگم پێوەنان و پەکم خستن
ئەودەستانە هی خۆم نەبوون
ئەوانەی سحربازانە گۆرانیم بۆگوتن و
سەمای ساویلکانەم پێکردن...بمبەخشن
بمبەخشن و
دەنگوباسم بگەیەننە کوڕەزاکانم وبڵێن
باچیترلەبەرپەنجەرەی ئەوشەوانە دانەنیشن
گەردەلوولی یادی منیان بۆ دەهێنێ و
لێنەگەڕێن کوندەپەپووی مەرامگیریم
لەسەر سواندەو ستارەکانیان هەڵنیشێ

زیندەخەوی بەهەشتە دوورەکانی ئەویٚ بوون

رێگایان لەبەرنام و عەسایان پێهەڵگرتم

رێگاکان بەدەست قودرەتی قەدەرێکی سەرکێشەوە

مەیلی ئاوەژووبوونەوەی لێژاییەکانیان هەڵمژی

جورئەت ناکەم شوێنپێی چاوساغیٚ هەڵگرم

خۆم چاوەکانیم لەقامیش ئاخنیبیٚ

شەرئەنگێزەیی ناخی خۆم

گویٚ لەقاقای ئاسمانی سەر ئەم وێرانەیە بگرەو تێبگە

چنگەڕنێی تاریکەشەوان ناتباتە

پشت سووتانی دارستانە بخوورییەکان

روو لەمیحرابی رووخاوی پەرستگاکەت بکەو

چاوەکانت بەهەردوو لەپت داپۆشە

هاتی و بەسەر نەهاتی ساتەبەزمگێڕەکانتا کەوتی

تەنها بەشی چڕینی لاوژەیەك ماوە :

نەگەییمە تۆزی باڵگرتووی مێگەلی ئەوان و

دواسێبەرم نەکردەبەر بەژنی خۆم و

دەستم لەپنچکان بەربوو

نەبوون

کزەبایەکی سەر مەست دێ

دەست دەنێتە بنباڵمەوەو

بەرەو شوێنێ هەڵمدەگرێ

کزەبایەکی سەرمەست دێو

سینەم تونێڵی ئاگرە

کە سەمەندەر لەسەرمانا هەڵدەرزن رووی تێدەکەن

– پیل– ی پێیەکانم مردوون

هەنگاوەکان بەیەکەوە گرێنادەن

گەرووم هەرگی وشکەوەبووی

بەر پێخوستی

ڕەوەگورگی
ساتەوەختی
ئەم سەگوەڕەی لێگیربووە
لەناو دەقنەی مێژووی هاودەم نیوە نوقمم
شڕە لانکێك
منداڵێك خەونی تێدا دەبینیٚ
خەونی خۆش خۆش
دەچم لێیدەپاڕێمەوە
لاڕوومەت و نێوچەوان و
چەچەکانیشی ماچدەکەم
بەڵکو دڵی نەرمبێت و
خەونەکەیم لەگەڵ بەشکا

کزەبایەکی سەرمەست دیٚ
لانکی منداڵ وەك هزری من دێت و دەچیٚ
من دڵتەنگ و
منداڵەکەش مەستتردەبیٚ

ڕەشەبایەکی بەدمەست دێ

لە منداڵیت دەخۆمەوە

بۆ(کریڤ) ی کوڕم

زەمانی ڕمانە

قوچەکە بەردینەکانی تەمەن چۆکیان شلبوو

زەمانی گۆچانە

دەنکەترێکانی چاو وشکبوون

ناونران مێوژ

مام زۆراب کردیە شەراب و

زۆراب بەگێك هەڵیقوڕاند

زەمانی هیچە

تۆ لەم زەمانی هیچەدا باوکایەتیم دەکەیتەچی

من لەم زەمانی هیچەدا

چۆن باوکایەتیم بکەمە درەختێ پرچن و

سێبەر لەم بەژنە دەوەنیەت بکەم
کە یەکەم پێکە گریانت رژاندە سەر ئەم کەونە بیابانییە
من پێکی بێدەنگی خۆم هەڵدا
بێدەنگبوون لە شەرمی لێکنەکردنەوەی هەڵبژاردنی
نەفرەت یا ستایش
بێدەنگبوون لە شەرمی لێکنەکردنەوەی نازناوی
باوك یا دوژمن
بێدەنگیەك تلانەوەی رۆحێکی گوناهبارو بێگوناهی
زەمەنی زەماوەندە بێڕەزمەکانە
دەزانم تۆش گوناهێکیت
لە دەفتەری گوناهنومای منا
سەمایەکی نابەدڵی بەردینیت و
لەناو قوتووی نەستەلەدا تاڵاویێ دەنۆشی
دوایین ترپەی دڵەکوتەی یانسیبێکی دۆڕاوە
رژاوەتە گەرووی بەستەڵۆکی سەدەی تاریك
سەدەیەك بێبەشە لە زاوزێی تەمەن و پاکیزەیی

من منداڵیتم خۆشدەویٚ

با منداڵێتیت پاكێتی ماڵەكەمبیٚ

بچووكیت بیلبیلەی چاوی شیعرێكم و

دەنكە زەنگیانەی ملوانكەی ملی دایەو

تكە ئاونگی سەر پەلكی درەختی خەونەكانمبیٚ

دە هەڵسە وەرە باوەشم و

وەك سووككردنی ئەم بارەم بەشێكی تەمەنم بۆتۆ

باڵەكانت بكەرەوە

دێمە باوەشی _ئاوی _ ت و چۆڕیٚ پاكیتم بدەریٚ

ئەم بەیانییە كە لەخەوڕابووم

ریشم تاشی و خۆم خستەناو جلەكانم

چوومە بەردەم ئاوێنە بەژننوماكە

دەتگوت خۆم بۆ ژووانێك تاسولووسداوە

رەنگە ژوانی مەرگبیٚ

مەرگ ئەی خەرەندە موگناتیسییەكەی

پشت رێگا نشێوەکەی کورتەپیاسەی ئێوارانم
کی بۆتۆ گەورە نابێ
ئەم بەیانییە دەلێی خۆم بۆتۆ تاسولووسداوە
ئاوێنە بەژننوماکە هەرئەوەتە نایەتەگۆ
پێڵاوەکانم بەسەر یەکا کەوتوون و
ژوورەکەم وەك ئەشکەوتێکی گەورەی چیرۆکە ئەفسانەییەکان
پڕمەی تیا دەنگدەداتەوە
کریڤ وەك بالیفۆکەیەك بەسەر لەپی منا دەخشێ
وەك ئەوەی نیگای چووبێتە بەرایی
دەگری و بەسەر پەیژەی ئێسقانەکانمدا
دەچێتە قەڵادۆشکانی خەونێکی بەئاستەم زیندوو
مەگەر لەگەڵ دەستنوێژی هێشتا نەشکاوتەوە
زیندوویێتی بە خەونەکانمان بپۆشین
دەنا لەم مەرگستانەدا
خوێنی نەمەییو کوا ؟!

کریڤەکەم گەورەیەو

لە نەخشەی تەنگ وتریسکی
لێکدانەوە ئاڵۆزەکانم جێینابێتەوە
کریڤەکەم بچووکەو
لەکەلێنەئەشکەفتییەکانی پەنجە سڕەکانم بەردەبێتەوە
خودایە چیبکەم
تا نهێنی ئەڤینێکی گەورەی
جەستەیەکی بچکۆلانەم بۆ بەرزەفتبێ
کە هەمیشە لەچاوانما زیندەخەون و
لەخەیاڵما شیعرێکی دوانەهاتووە

تۆ لەغوربەتیا دەمری و
منیش لێرە لە خاچ دەدرێم

بۆ هەندرێن

خۆشیت بەچی دێ کەچنگت لەسینگوڕکی
عومرێکی نەزۆك گیردەکەی
خۆشیم بەچی بێ کەگیانم بە مشتێ ڤالیۆم سڕ دەکەم
ئەمە جمکە پرسیارێك بوو
لەشەوێکی سەرخۆشیما
وەك جگەرەیەك دامگیرساند

جانتایەك پڕ لە بەتاڵی ....

ئەو شەوانەی ڕێژنەماچ و بارانیان تیا سندم دەکرێ
بەدیار دەفێکی ماسۆشی و
چرایەکی قەت دانەگیرساو و
بخوورێکی کوژاوەی ژوورێکی چۆڵ
ئاهەنگی لەدایکبوونی
مەرگە زەبەللاحەکانی ئەو ڕۆژانە دەگێڕین
تەنکەسێبەرەکانیان تیا نغرۆ دەبوو
کات سوڵتانە
ماتماتیکێکی نوێتر بەگەردنیا شۆڕکەرەوە
منیش لێرە بەدوای پێیەکی قالب بەتاڵ
بۆ پەراسووی پەیوەندییەکان و
قەفەزێك بۆ دیلکردنی ئەو خەونانەی
شەوان جارجار دەیانبینم
چوومەتەناو سپرینگی ژەنگگرتووی کات و... دەشزانم
هەموو قەفەکان دەبڕم و
لەوسەرەوە
تەنها زەمبیلەی بەتاڵ و

سەرەسوورەیەك و

چیتر

خدووم بە هەڵگرتنی ریخۆڵەکوێرەکانەوە گرتووە
تەلیسمی ناکۆکیەکان و خەناوکەی یادە کاڵەکان
وەك زنجیری ساقۆی منداڵیم کەللۆسن
ناتوانم پەنجەکانم بکەم بە تەیمانێ
بۆ نەزەرگایەکی بێ ئاڵای جەنگەڵستانێکی دۆزەخی
دەبێ لە حەوزێکی بێهوودەییدا
خۆم وەك بێچووەکرێوەیەك بتوێنمەوە
بێنوێژیك خۆیم پێ بسمیلکاو
لەکەلێنی مەمکەکانیا ببمە هەڵم و
پەنجەم بخەمە نێو پەنجەی دووکەڵی جگەرەی تۆوو
بفرم
جگەرەکەت لەعومری لەئاوچووم دەچێ
سووتان
دووکەڵ
قەزەمێکی بەکترییایی و

لەپشت چاویلکەکانەوە دەداڵغێ

تا لەژێرچەپۆکی پێیان

ژوورێکی بێ پەنجەرەو

بێ دیوار و

بێ نوێن

ئاوەدان دەکاتەوە

دیوارە کاتخۆرکەکانی ئاوەدانی پەمۆن و

لەکونەلووتمان نابنەوە

لەمێژە

هەست بە تەنگی هەناسەی خۆم دەکەم و

لە پیاسە نەبڕاوەکانی

بەرچڕە دووکەڵ و

گەردەلوولی هەناسەی مرۆیان وەڕسم

بۆ کونجی تەنیاییم تەنها

نائاگایی ئەو شەوانەم بەدەستماوە

شووشەکانیان تیا وشکدەبێ و

منیش تەڕ

رەوینەوەی ئاسكەكانی خەیاڵ

پرسەی بەژنە راكشاوەكانی سۆزە
بێ باوێشك مەل بەئاسمانەوە دەنوون
گلێرەكانی روانین
بەسەر پێستی قلیشاوی زەمیندا پەرتدەبن
هەردوو گلێنەی چاوانم
كە وەك جوتێ كەللا شووشەی
سەردەمی منداڵێتیمن
لەژێر دوو تۆپەقوڕ دەشێرمەوە

چاوە کزەکانی یاد هەڵنایەن
لەتاریکیدا گوێکانم بە چریکەی شالووری رۆحم
پڕدەکەم
پڕ وەك سکی دەرپۆقیوی
قەیرەکچێکی تووکنی
ئاواییەکی مێیینەی دووور ..دوور

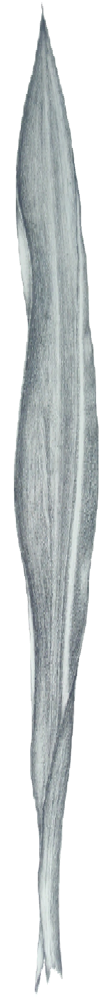

لەسەر منارەی مەرگەوە
دەڕوانمە ئەو چنارە خەمۆکیانەی
سەری کزیان ناوەتەسەر
کێلی گۆڕە بەتاڵەکانی بروسکە
بەبینینی ئەشکەفتی برینی خۆم شاگەشکەم
کاتیَ لەژێر دارە مەیتی حەکیمە بەنگکێشەکەیدا
خۆی بەگریان مەستدەکات و منیش
پێکەنینم دەڕژێتە ناو چاڵەمۆری

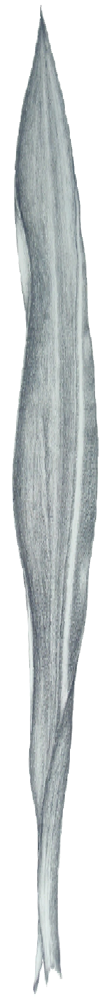

ئەو شوێن سمانەی
وشکترلەشەپکە ئاونشینەکانی قەراغ مردن
رەنگرێژی سنوورەکانن

ئەمشەو خۆم خڕ دەکەمەوە
ماڵئاوایی لەسرودە گڕەکان و
گۆرانییەکانی ئاو دەکەم
دەشزانم سبەی دەبدەبەی هزرم دەتەقێ
چاکتر وایە
لە ناشتنی کەرتێ سێبەری خۆمەوە دەستپێبکەم
بەرەو..
خۆشم نازانم بەرەو کوێ

وەك زیندەخەو لە مردن دەچم وناچم
وەك سێبەری کراوەی خۆم لەمرۆڤ دەچم و ناچم
وەك ناخی خۆم لەمەیدانی پیرەشەڕێك دەچم

پیرەشەڕیکی بەپێوە داکوتراوم
بەسەر رووی زەردهەڵگەڕاوی مێژووەوە هێڵنج
دەدەم
ماڵئاوایی لە گۆرانییە گڕەکان و سروودەکانی با
دەکەم
خواتان لەگەڵ ئەو رۆژانەی بەپێخواسی
بەسەر مافوورە تووکنەکانی بەهەشت
بەدوای فریشتە چاوبازەکاندا غارماندەدا
خواتان لەگەڵ مەنجەڵە رەنگاوەکانی دۆزەخ
رۆژانیك بەرووتی مەلەمان تیا دەکردن
ئێستاش جێگای ئەنگوستێکم ناکەنەوە...
خواتان لەگەڵ

ئەمشەو دەچم بۆیاخی نینۆکە کریستاڵیەکانی
کچە دراوسێکەمان دەدزم
هەر هەمووتان خواتان لەگەڵ

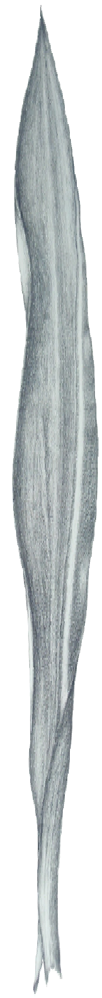

تا گۆرانییەکانی ئاو و
سرودەکانی (با) ش خواتان لەگەڵ
تەنها نینۆکە کریستاڵییەکانی کچان
شەوتان خۆش

پیاسەکانی بێهوودەیی

کت ومت گەمەی سەرەتاکان بوو
ڕژایە سەر خۆڵی بانیژەی تەپیوی
بەر ڕۆناکی ئەستێرە سەرخۆشەکانی شەودرەنگان
وردە کڕێوەی هەناسەم
بەسەر باڵی هومادا
کردە دیوارێکی بێ ئەستوندەی

.... جانتایەك پڕ لە بەتاڵی

ڕۆخ چرایەکی هەڵوەریو

پێش ئەوەی لەخۆم بترازێم
بارستاییەك بووم بەتاڵ
ئێستاش قەبارەیەکم و
تەرازووێك بەهەڵبەزودابەزی من
لاسەنگ نابێ
شەڕەکانی سەردەم سووکن
دەنا لەمێژبوو
قەفەزی سینگم کردبووە شیشەبەندی کەوننشین

دەگەڕێمەوە سەرەتا
دەچمەوە کۆتایی و...دێمەوە
سەرەسوڕەی
سەفاو مەروای

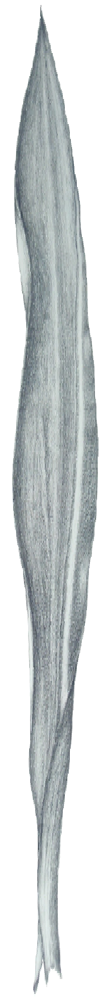

حەجێکی بەتاڵ ناهێڵێ
لەسپێدەی پێش کونەلووتم رامێنم
خەواڵوویيم بووبەتانەی سەر دوو چاوو
غایەنێتی پەناگەکان سەرخەوێکیان پێنەشکاندم
ئەوە چ عومرێك بوو رۆیی
چ ئافاتێك بوو هات

پەراوێزەکانی شەڕ

1

کوژراوەکان
بەشوێن دۆخینی دزراویان
مارشی پەژیوانی دادەگیرسێنن
تەنها تفەنگ
ناوەناوە دەکۆخێ و

نێرایەتی خۆی دەکاتە ئاڵای
وڵاتێکی بێ ئاڵاو
بێ نەخشەو
بێ...

2

ئازادیمان
گەندەفتوای هەڵکۆڵراوی
بنهەیوانی نینۆکەکانی شایە
دڵی نەرمی چاوەکانی خۆم شکاندو
گوێچکەم دایە بەر ئەو ئەستوندانەی
قاچاغچێتییان بەدەنگوباسەکانی ئاسمان و زەمین
دەکرد
دەنگوباس شێرپەنجەی گوێچکەو
گوێچکە دەرگای چونەژوورەوەی شێرپەنجەی
سەردەمی ئاشنایەتی من و
جووتە پێڵاوێکی دڕاو

3

دوێنێ بەشەقامێکا تێپەڕی
ئەمڕۆ تەرمەکەی پێدا هاتەوە
تەرمەکان بەڕێوەن
تەرمی هەمووومان
چەند کلۆڵە شەڕ
تەنها ئەو دەمێنێتەوەو نابێتە خاوەنی تەرم

4

هەناسەشیان دەکردە دووکەڵی جەنگ و
ئێمەش یادی ئەو قالۆنچانەمان دەکردەوە
گوویان دەکردە گۆو وەپێش خۆیاندەدا

5

جانتایەك پڕ لە بەتاڵی ....

لەبیریان نەبوو
یان نەیاندەویست دەستنوێژهەڵگرن
بەئاشکرا نوێژەکانیان دادەبەستاو
بەنهێنی چەقۆکانیان لەبەردەزوورگان هەڵدەسوو
وایاندەزانی فریشتەکان لە ریاکانیان بێئاگان و
بەدەفتەری نەنوسراوەوە دەچنەوە حزووری‌خوا

پارچەیەك لەخەون

زۆرجار قولابم خستۆتە نێو روباری پڕ لەماسی و
دەستبەتاڵ گەڕاومەتەوە
زۆرجار نامەم بەپوشکاغەز بۆ ئەستێرەکان
ناردووە

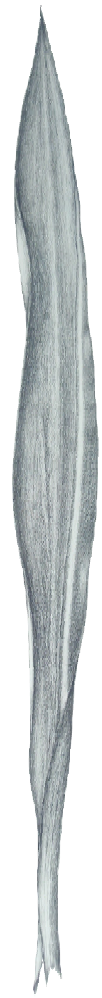

چوومەتە سەر بڵندایيان
دەست و نیگام هەڵبڕیوە
نە ئەستیرەیەك چەنگاڵێ
نە ئەستێرەیەك هەواڵێ

وەك هەرشتێکیتر
ئاسمانیش ساتمە لە گەردیلەیەك دەكات و
نینۆكی هەڵدەقۆچێ
وەك هەرشتێکیتر
ئاسمانیش ژانەسەرێكی سووك دەیگرێ
بۆشكاندنی سەرخەوێك
لەسەر ئەم زەمینە ڕادەكشێ و
ئاسمانێكیتر بەخۆیدادەدا
منیش بەسەر لەپی ساتە كریستاڵییەكانی ئەوێدا
گەشتێك بەنێو چراخانی ئەستێرەكاندا دەكەم و
جوانترین ئەستیرە بۆخۆم گلدەدەمەوە
ئەستێرەیەك

لەئەستێرە نەبێ لە هیچ شتێکیتر نەکات
ئەستێرەیەك کەڕۆیی لەگەڵ خۆی بمبات

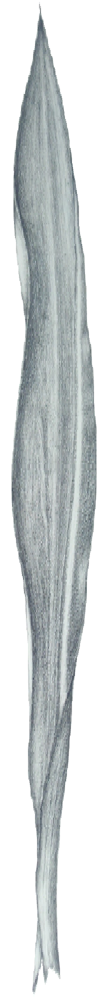

وڕێنە کێویلکەکانی پاش
نیوەشەو

بەسەر کەرتکبوونی خەون و گرتنەوەی ئێسکی چەقۆکان
قەڵەمبازمان هەڵداو کەوتین
زیڕەمان گەییە ئاسمان و
لەڕێسمانان خاکی بەرپێمان بنکۆڵبوو
ختووکەمان کەوتەژێر ڕنەی جامبازە
فریودەرەکانی
شار و
شارۆچکە و
گوند و
گەڕەك و
کۆڵان و
ماڵ و
تەنانەت ژووری تەنهایی ڕەبەنەکانیش
گوڵەکان وەرین و
پەپوولەکان جێیانهێشتین
ئەمەکداری دووپشکەکان موعجیزەیەکی گەورە بوو
بەدیار ئەبلەقیمانەوە
ئاوابوو چەرخی زێڕینی سەرتوێژگرتنی برینان

مانگی شەوە سەفەرییەکان
بەودیو گردۆلکەی حەسرەتە جیوەییەکانا داکشا
هێندەم ماوە روو لە فنجانێك بوەستم بمخواتەوە
ئەو ڕەنگانەی پارچەیەکی ناوەوەم لیّ دەشێرنەوە
کاڵنابنەوە
ناچارم لەچەقێنەکانی سارای خەیاڵ
بە داری تینووی بریاوە ببمە وشکەلقێك
پەلکی ئاخان بەسەر ئاخا بەردەمەوە

خۆڵەپۆکی رێگاکانی کوژانەوە
بەپێخوستی ئەم سەفەرە پەرکەمدارە
سەمای سێبووری ناگرن

چوار گەز کفن بوو بە ئاڵایەکی قاچاغ
بەپلیکانەی شەپۆلە مەییوەکانا هەڵگەڕاین
کردمانە مەندیلی کێوێك

شەودرەنگانێ
لەنێو گۆمی پرسەیەکی نیوەچڵا نقوممانکرد
لەسەرەتای داچۆڕانی ئەستێرەکانی دەریادا
کوژانەوەی چرا رەشکەی بەر رەشەبا
لەنوسینەوەی کۆژانی چرکە هەڵایساوەکانی کردم
دەبێ لەتەنیشت خۆمەوە
قەرەوێڵەیەکی بێ دۆشەك
گۆڕێکی تەریك
کفنێکی نەدوراو
بۆ پیشهاتێك گلدەمەوە

لە چرکە چەقیوەکانی دەرەوەی کات
مەگێرانی بەخوێنی ئەنگوستم دەکەم
دەرۆست نایەم بێمەوەسەر سەکۆی بەزمەجاڕی تەمەن
چاوەکانم بەدوای ڕێچکە کاڵەکانی
وڵاتی شەراب و سەما ئاوییەکان
بەبنمیچی پێڵاوەکانم گرێدەم ئاسمانم لێ بزردەبێ

من بیٚ شینایی ئاسمان و
بەسەرپشتا راکشانی شەوانی سامالّ هەلّناکەم

سەرەنجام ئەو تونێلّەمان داخست
کە دەیبردینە بەهەشت و نەیدەهێناینەوە
چەند سالّان حەپسی دۆزەخبووم
حەرفە ئالّۆزکاوەکانی سزام بۆ نەبوونە وشەیەك و
دەستبەتالّ لێی وەدەرنرام
دۆزەخ ئەو کانیە بوو بەنەهەنگەکانی ناساندم
شەوان لە کەلێنی ددانەکانیا جۆللانەم دەکردو
نەخشەی ئایندەم دەکێشا
هەموو گوتتان بەخشندەیی ئاوا نابیٚ
کەچی من چاکم دەزانی لەم بەهەشتەم دەترازێنیٚ
دەمزانی پڕکردنەوەی شەباقەیەك گران نیە
بەلّام کردنەوەی درزێك لە خەمستانی دلّێکا
بەکێوی قافهەلّگەڕانە

کەچی هەرزوو لەسەفەری لێژاییەکان راهاتین و
ئەستێرەکانمان تەڵاقدا
ئەوەتا هەموومان بووینە دەرگەوانی کافرستان‌و
ژوورەکانمان لێ یاساغە
بەقاچاغ لەکونی کلیلی دەرگا زیوینەکان
نۆرە بۆ ناردنەژوورەوەی دزەتەماشاکان دەگرین
پێمباشترە دیسان بگەڕێمەوە قووڵاییەکانی جەنگەڵ و
لەگۆڕێکی لێنەدراوا نیشتەجێبم
نازانم سەربە کام نیشتمانی غەیب و
سووتاوی چ گوناهێکم
چەندین قەڕنە
پەنجەم لەپەنجەی کچێکی زەماوەندە لاچەپەکانیش گیرنەبووە

تەنوور

حەزم لەباوەشێکی پڕمیهرو
پیاسەیەك بە نیشتمانی خەوندابوو

شەڕ بەرپێنەی دایە بەرپێم
خاك... رەنگی ئەوانی گرتبوو
بۆنی ئەوانی لێدەهات
گوێی بۆ نزام هەڵنەخست و گەرمایی خۆی
پێنەبەخشیم
منداڵانە گەمەم بەو وردە ئەستێرانە دەكرد
كە لەپرچی شەوە درێژەكانم كردبوونەوە
شەوەكان بەخشندەتربوون
لە رنینی ئەستێرەكانیان نەكردم
من لەزمانی خۆم ناگەم هێماكانیش حاڵیم ناكەن
سەرم وابەسەر دەفتەری ئەم عومرە ناڕەحەتەم و
بەو دەستانەم كە پەنجەكانیان وەك سووژن و
بەو پەنجانەم كە نینۆكەكانیان وەك گوێزانن
گیرفانم لەو وردە كاغەزانە بەتاڵكرد
كە شیعرە تەواونەكراوەكانم تیا نووسیبوون
ئەوەتا خوێنی وشەكان بەدەستمەوە وشكنابن
خوێنم ڕشتووە من خوێنی شیعر

ئەگەر خەیاڵ بۆشوێنێکی دیکەم نەبا
ئاسمان لێفەیەکی سپی سپیم پێدانەدا
زەلکاوێکی سێبووریم بۆ کەمۆنابێ
سەرمی تێدا بەسەر سەبری مۆمیابووما
لارکەمەوە

هەراسانبووم لەو سەفەرانەی کە ڕەنگی
سەفەریان لێ کاڵببۆوە
هەراسانبووم لەو شەڕانەی
کە ئاسەواری ئەوانە
پلووکەبەردی منداڵە قەڵاتییەکانی هەولێر
ڕێبوارانی شەقامی قەڵایان
لەپیاسە گێژەلووکەییەکانی خۆیان تاراندووە
قەڵا تەرمی زەمینێکی لەمێژەوە نێژراوە
منداڵەکان وەچەی بەجێماوی ئەون
لە باخچەکانی ئاسماندا
دڕکی گوڵە بزێوەکان بن نینۆکیانی هەڵدڕی

لەبەرنیگای چراپڕەشکەیەکی خنکاودا
پشتێنی تاریکایی باخچەکانی ئاسمانم
بەکەمەری گەردوونەوە بینی
قەدی درەختەکان
مەگێرانییان بە دووکەڵ دەکردو
منیش
شێتی ئەو سێوەلاسوورانە بووم
کە زاڵمانە سووقیان دەکردمەوە
لەیەکێك لەو کۆڵانانەی راوەسێوم تیادەکردن
وێنەیەکی خۆم لەترس و دڵەڕاوکەیی داتاشی
لەچوارچێوەیەکی قۆپاودا
خستمە دواگێرفانی ئەلبوومەکە
خۆم دایەبەر تیشکبارانی ئەو مانگەی
بەچرپە پێیگوتم
سبەی دەڕۆم
نەکرا بڵێم تۆ لێرەبەو
من ئەو هەوارە جێدێڵم

کە ماچی ژەهر و
سێبەری کابووس و
هەناسەی گەردەلوولە
نەکرا پێیبلێم و ڕۆیشت... نەکرا

ئەم سەرەی من هێند جەنجاڵبوو
هەمووشتێ لە بیرکردنەوەمدا منداڵبوو
ئەو سپێدەی چاوەکانم لەبەربارانا هەڵهێنان
نیگاکانم لەگەڵ پرووشەکان وەرین
ئەو درەختانەی سێبەریان لێنەکردین
تووڕەبوون و
خۆیان لەژێر کوکوختییەکانیش راتەکاند
ڕۆحی منیش بە باڵفڕکە دانەوی
کەچەترە دووکەڵینەکەمان لێبوو بەهەورو
هەنگەکان تەنها چزووەکانیان پێبەخشین
دایکە سەرقژنەکانیش
تەنها ئەو سروودانەیان لەبیرما

.... جانتایەك پڕ لە بەتاڵی

که بۆنی نانیان لێدەهات

لەپم خستە بەربارانی

نیگا نوورانییەکانی فاڵچیەکەو گوتی

نان لەو تەنوورانە نابرژێ کە ئاگری شەڕیان تێدا

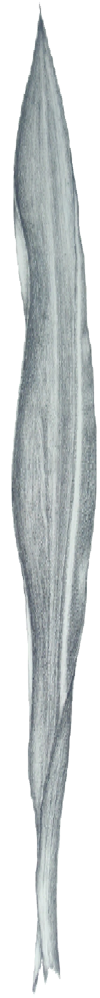

سەرانگرێی هەسارەیەکی نائاشناو
ماڵی خۆ ون
تەمێکی کاڵ ژوورەکەمی شاردۆتەوەو
جادووێك من
ئەی شکستەیی ئەم دڵە حەسرەتگرو لاتەریکە
کوانێ دڵۆپە شەونمێ
بۆخۆم نا بۆ مەلەی خەیاڵ
ئەی سێبەری تیلمە هەورەکانی هەناسە
بەچی بزانم سێبەری درەخت وگوڵ قورس نین و
فەرشی فریزی ئەم جەستە پاکیزەییانە ناشێلن
خەیاڵی پەپوولە چەتوونەکان تەپترناکەن
نازانم ڕەنگی گوڵ چۆنەو
هەڵهاتنی خۆر چ وەختە
ئەی قودرەتی ئەفسووناوی
پشت تەیمانی خەیاڵە تێکچڕژاوەکان
لەم زەمەنی ئاگاییەم

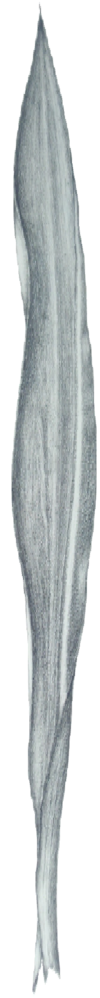

کێ

هەڵ **شە**

مەکێ

جانتایەك پڕ لە بەتاڵی

سینەی سووتاوی برینپۆش
دەمبەیتەوە کام بەرایی
چنگیٚ خەڵووزی غەزرۆکە ئاودامانی برینەکان
ئەو جێگایەی کە نایبینم
جوانە وەکو خەونی کۆیلە
لەخەونە بەرەڵڵاکاندا
شانشینێکی دمۆر و ئەستسڕەیەکی بەختکز
شایەتیمیان خستەسەر تەختێکی لمین
بەسەر شانی ترسە ترسناکەکانی سپێدەیەکی بەجێماو
شکۆی ئاڵا دۆڕاوەکان
بەبای بەربووی ئەو دەمانە کەوتنە سەما
کە هەڵکڕانی مەڵاشووی توونێڵەکانیان دەکردە
ئاوازی شمشاڵە شەیتانیەکان
بەرزەخ لە چاوەکانمدا سنوورەکانی سەرابن

بێهوودە شوێنیان دەکەوم
ئێوارە تۆزاوییەکانی هەولێر
لەپشت هەنگاوەکانمەوە جێنامێنن
کلۆڵێکی رستکراوە ئەم سەفەرە ساڵانگیرە
بەدیار چاڵی شوێنپێکانی
بەختم دەخەمە بەردەرگای کتێبە رۆحانیەکان و
ئەلفوبێیەك ئەزبەردەکەم
ختووکەیەکی بەهەشتی دەستی راستیم
بۆهەڵدەبڕێ
سێبەری تاڵەوەریەکان
رەنگڕشتەی ئەتڵسی ئەدگارە دڵمردەکانی
ئەمسەرو ئەوسەری مێژوون

لەگێژەنی تەمومژی رامانمدا
هەولێر سێبەرێکی کزی چرا وەرەمدارەکانە
شەوان دەینێژم و سپێدان دێتەوەلام

ژان پەراسووی پلیکانەکانی خاراندووە
قەڵا..ئاسمانێکت هەبوو نزیك..زەمینێك دوور
دوور وەك هەناسەی منداڵی و
دەفتەری خەتە شەڕەپشیلەییەکانی مێژوو
مێژوو پرسیارێکە تەرکیدەکەم
دەبمە هاوڕێی
ئەستێرەیەکی ئاسمانی حەوشەکەمان
وەك نەیزەکێك
دادەکشێمەوە سەر زەویی حەوشە
دونیایەك لە حەوشەکەمان و
حەوشەیەك لە هەولێر و
هەولێرێك لەسینگمدا جێدەکەمەوە
بەسەر تیشە بەردەکانی
ئاگاییەکی وەڕسەوە ڕێدەکەم و
هەمیشە جانتای پڕ لە بەتاڵیی خۆم لەسەرشانەو
لە هەڵدێرەوە بەرەو هەولێر
لە هەولێرەوە بەرەو هەڵدێر
سەفەری خۆم دوایی پێناهێنم و

دەمرم

جەنگەکان دواییان نایە

لە نۆژەندا گەڕامەوە بەر ئولفەتی سیحری شەوان
شەوی داچۆڕانی مۆمی چاوەڕوانی
لەوێوە بە رەنگکردنی دیوارەکانی بەهەشت
تاڵێکم لە قژی سپیم رەشکردەوە
گۆرانیە نیوەچڵەکانی منداڵی و
خونچەی خەمی ئێوارە بێپیاسەکانم
بەسەر ئەمشان و ئەوشانما بۆ سەیران برد
سەیران وەك خەونی ژیکەلەی منداڵان بوو
لەوێدا**ئاسمان** جۆللانەیەکی ئاواکرد
کریڤ رووبارێکی کردە برادەر
ژنەکەم کراسێکی لەگوڵ چنی
منیش منداڵبوومەوەو کاکۆڵم لەگیاگرت

سەیرانبوو
سەیرانی شەوی بەربزەی مانگ و
تریقانەوەی منداڵان
حەیرانبووین
لەسەیری رۆخ رووباری کریستاڵی و
درەخت وگوڵاڵان
ئەو گوڵاڵانەیئاویان لە کانی کەوسەرو
هەوایان هەناسەی باخی بەهەشتبوو

کە سەرمەستی ساتە سرووشدارەکان بووم
کاسەی رۆحم کەوتە بەر پەللاری ئەوان
یادت بەخێر کاسەی پێکراوی رۆحم
لەچەرخی هاودەمیتابوو
چۆرچۆڕ خۆشاوی ئەڤینت
لەکانیلەی بەرسێبەری چنارەکان

دەخستە سەرلێوی شمشاڵژەنە دڵدارەکان

ئاوەڵاکەن
قەنتەرەی ئەو مرازانەی هێشتا کاڵن
ڕۆحم تامەزرۆی ختووکەی باڵەفڕکەی کۆترەکانە
سێبەرێك بەسەر تەنیاییم هەڵدەن
لەحیکمەتی بەستەدەستی و
کاتە کشاوەکان پڕبووم
پڕاوپڕ

ئەم گەردوونە لەشەڕدا هەناسە دەدا
منیش بێهوودە
بەجوتێ چاوی ئەبلەق و
دوو ئەژنۆی شلەوە
لەچەقی شەڕەکانەوە

ئاگاییم دەدەمە دەستی خەیاڵێکی سەرمەستانە

بۆکوێ چوو رەنگی پەرپیوی روخساری مانگ
لەکوێ دێن ئەو هەورە شەهوەتبازانەی
باخچەی حەوشەکەم ناناسن
حەوشەی خۆم نا هی گۆڕەکەم
گۆڕی خۆم نا هی سێبەرم
سێبەری خۆم نا هی خەونم
خەونی خۆم نا هی...
نازانم خەونی کێ قەرزکەم و
ئەم شیعرەمی پێ تەواوکەم

داڵغە

من نیم کە دەمەو ئێواران پیاسە بە شەقامەکاندا
دەکەم
گوڵی باخە بەهەشتیەکان بۆ یەخەی خۆم دەڕنم و
شەوەکان لەچراخانی پڕلە سەرمەستی جێدێڵم
من نیم
ئەوە من نیم

لەسەر ڕێگاکانی سەفەر گوڵان دەشنێن
با گوڵێکیش لەسەر ڕێگاکانی چاوەڕوانییا بخەندێ
گوڵی خوێن و دڵ و سێبەر

کامیان بۆ کامیان تەڵاقدەم

داگیرساندنی چرایەك رەنگی هەناسەیەك دەمژێ
هەناسەکان سنوورەکان جێدێڵن و
سنوورەکانیش هەموومان
خوا لەچاوە نوورانیەکانی ئێمەوە
مەراقێکمان بەسەردا دەبەشێتەوە
کرمی ئەڤینێك لەسەرماندا دەبزوێو
شەڕیش بەسەر چارەنووسمان
باوێشکێك هەڵناوەرێنێ
من لەززەتی تامە نەچەشتووەکانم
لەرۆحی خۆم هەڵدەمژم
ئەو رۆحەی رەنگەو رەنگیش نیە
بەرێکەوت جڵەوی جەستەمی گرتبێتە دەست
ئەی رۆح بەسە ئیتر ببە بەخۆم
ئەی خۆم بەسە ئیتر مۆمێك بەچەتری سەرتکە
ئەی سەر تۆکە ڤایرۆسی شەڕو ئەڤینت لایە

گوناهێك کاڵناکەیتەوە
ئیتر من وتۆو ئاشنایی
چ مانایەکی بێمانا

کافکاف

دنیا پڕاوپڕە لە خوا
خوا پڕاوپڕە لە بۆنی ئێوارەکانی پایزە
کە هێشتا بۆنی دەمەوعەسرە کهوولییەکان
وبێهوودەییی
عومرێك لە بێهوودەیی لێدێ

هەڵنۆشینی کۆکتێلی رەنگەکان
هەڵکردنی زریانی یەق
وەك گەردەلوول ئاڵان لە تابوتە وەستاوەکان

ئێستاش جوانین
کە هێشتا تووڕەتر لە گەواڵە دەمیزین و
نەرمتر لە لێو
ئاوڕ لەسێبەری قەڵاو
گەمەکانی لەیالیو
چاو تێرکردنەکانی باکوور دەدەینەوە
هێشتا خەون دەبینین و
خەون دەنێژین و
لەسەر گلکۆی خەونەکانیش
یەك دوو وشەی بە دەستنوێژمان لێ دەوەرێ

سپیتر لە بەفر
روونتر لەباران
بێدەنگتر لە شەو

قووڵتر لە دەریا
هێمنتر لەتۆ
دەچمە ناو سەنگەرەكانی حوزنەوە
ناگەڕێمەوە بۆ ئەو بەهەشتەی
كە یەهوزا دەستم دەگریَو بە كۆڵانەكانیا دەمبا

تۆش روومەتت لەخۆڵ هەڵسوو
ماچەكانی پیَ بسڕەوە
كە بای هاوڕێمان هەڵیكرد
نامەیەكم بۆ بنێرە
ناونیشانم تەنیشت شووشە بەتاڵەكەو
نهێنیی شەو
لەبەر تۆ با ئەلیزا بیَ

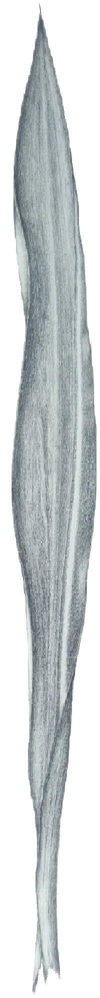

———————————————

کافکاف:کورتەی ناوی کەریم کاکەی شاعیرە

سێو

تامی سێوم لەدەم خۆشە
کرمەی سێو لەبن ددانما
وەك مەستیەکی رەها تێرم دەکا

سێو

ئەگەر لەبن کراسێکی بەتاڵی کچانەشبێ
پێی شاگەشکە دەبم

سێو
جوانترە لەمانگەشەو و
خۆشترە لە کۆکتێلی چێژەکان
کە بەرەورووی سەبەتەیەك سێو دەبمەوە
لە بەهەشتێك حەپسدەبم
حەپسبوون لەناو سێواندا
چرکەیەکی تاقانەیە
ئەڤین تێیدا دەبێ بە سنوورەکانی ترس و
جوانی بە رەشنووسی رۆمانە کورتیلەکانی عەشق

سێو
ئادەم ناهەق نەبوو خواردی

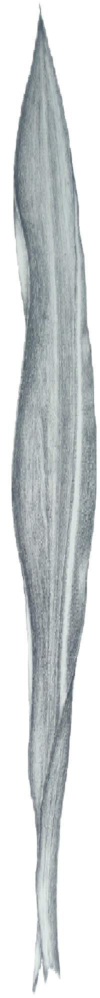

من هەقی خۆمە شەیدابیم
سێو...بەهەشتێکی لەدەستدام
سێو...بەهەشتێکی لەدەستنام

سێو

هەڵەبجە

سەدان لاپەڕەی لەسەر نوسراو
هەزارانی تریش
هەموویان زێدەگۆیین
هەڵەبجە

تەرمێکە واق وڕماو
لەخۆی نەبێ لە هیچ ناچێ

تەنیاییەك لەخۆی دەچێ

ئەم دەلاقە بچکۆلەیەش بەسەر تەنیاییتا داخە
تا ئەوپەڕی بێهوودەیی بدوێ
بێدەنگبە هەتا ئەمپەڕی بێهوودەیی
ئیتر بەم زمانە جارانییە

ئەم مەتەڵی ژیانە ناخوێنرێتەوە
دەستی ئەم تەنیاییە بگرەو
بەکۆڵانە سیحراوییەکانی ئەوێدا پیاسەیەکی دووقۆڵی بکەن
لەگەڵ تۆمە ئەی من
ئەوە بۆچی هەرهیچ نەبێ سەرێکم بۆ نالەقێنی
هەرهیچ نەبێ – نا – یەکم بەڕوودا نادەی
هەرهیچ نەبێ چاوێکم لەگەڵ خۆت نابەی
تا لەتەزووی لەززەتی تەماشاکانی
تریفەی مانگ و بارینی نەیزەکەکان بێبەش نەبم
ئەوێ وڵاتێکی خۆشەو من نایگەمێ
دەستی ئەم تەنیاییە بگرەو برۆ
چاوێك.. گوێچکەیەك.. لوتێکم ببەو برۆ
وا درەختەکە وشکبوو
گەڵاو کەنارییەکان فڕین
سیحری جوانییەکان بەتاڵبوو
ئیتر بەدیار چیەوە ڕامێنین
کە ئەم دەلاقە بچکۆلەش بەسەر تەنیاییت دانەخەی
ئیتر چی...!

شەهید

چرکەکانیش لە بێزاری خۆیان وەڕسبوون

هیشتا دەستم لەسەر دڵی داخورپاوی ساڵەکانا

مناڵێکی دڕناگەگرتووی گرینۆکبوو

هەر گیرفانێکم کلیلێکم تیا ناشت

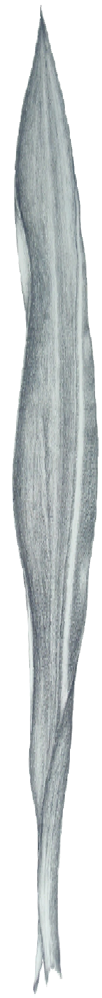

بە هەویای کۆمەڵێ دەرگا
قەڵایەکم لە تەرمی شەو
لەسەر سینگە ئیسفەنجیەکەی خۆم هەڵنا
ڕۆژەکان بوون بەساڵ .. بەسەدە
سەدەکان بوون بە زەنگیانەیەکی وردی
تەزبیحێکی درشت
کە چراکە کوژایەوە سەرابێك پەلکێشیکردم
ئەودنیابوو پرتەقاڵێکم تیا رنی
کەرتێکم خواردو ئەویدیم
لە حەوشەیەکی قوڕی گەڕەکێکی پەڕگەی شار ناشت
زیندەخەونێ تادێ درێژتر دەبێتەوە
تیلمەکانیم بۆناکرێتە کراسێك و
پێستی پاکیزەییم لە گەردیلە شێدارەکانی
ئەم دونیایە تخووبەندکا
دەزانم ددانیکی کەوتووی
خەونی شەوی پێشووترم
هاتووم خۆم لە دەفتەرەکانتان ناونووسکەم
کەزانیتان

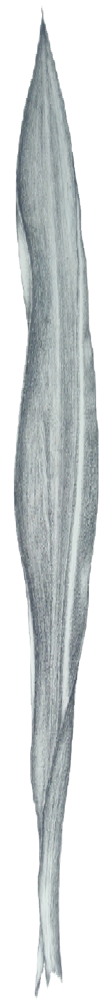

باراشی ئاشی دەمتان ناهاڕم و
مۆزەخانەش غەریبێكی دەستبەسەرە
دەفتەرەكانتان كلیلداو
كلیلەكانتان لێ دزیم

ئێرە باشترین جێگایە بۆ

چاوەڕوانی

دەقیقەیەك زۆرە
چركەیەكیش هەروەها

ژیان هەمووی
چەند دەقیقەو چرکەیەکە
مردنیش هەروەها

ژیان چرکەیەکە
تەنها یەك چرکە
لە مردنا تێیدەگەین و
دەزانین هیچە
مردنیش چرکە
یان بەشێك لە چرکەیەکە
تەنها لە ژیاندا
تەختێکی شاهانەی بۆ چۆڵ دەکەین

ژیان بە مردنیشەوە تەنها چرکەیەکە
رەنگە کەمتریش
بەڵام من لێرە

سەعاتێك دەبەخشم بە چاوەڕوانی

سەعاتێك و پتریش

یانسیب

بەبندانەوەی برینی ساڵانی چاخی بەردین

حیکایەتی ئەفسوناوی چرکە سەدەییەکانی تەمەنە

شەوان لەخەونەکانمان دەیبیسین
خەون ڕۆمانێکی درێژە
پچڕ پچڕ دەیخوێنمەوە
تەمەنم چیرۆکێکە کورت
قەدەر دەیخوێنێتەوەو فڕێیدەدا
من مرۆڤێکی گوناه و
گوناهبارێکی ناقۆڵاو کەسنەدیتەم
شەیتانی بوونی ئاوەزم
ڕشانەوەی سەر مێزی شەوانمە
تەنهام و
گوناهی خۆم بەو نوێژانە دەسڕمەوە
کەس نایانبینێت و
لەسەر بەرماڵەکەمەوە کەس نابینم
ئەی بوونی خۆم لێت تێناگەم
لە ڕامانما
نائاگایی مارە دەکەم
تۆش وەك دایکی منداڵەکەم زویر دەبی و
بەنقورچێ خۆتم وەبیردێنیتەوە

بۆشاییەکان دەخوێنمەوە
تۆ لەجەمسەری نێوانیان
بەرپێنە دەدەیتە بەرپێی روانینەکان

پەنجەکانم تەرمی زیندوون
لەو دونیا هاتوونەتەوە
لە سۆراخی کێ بپرسم
لە سەنگەری کێ دابەزم
ئەوەتام سەنگەرم لەخۆم گرتووە
خوێنی خۆم حەڵاڵ کردووە
هەموو شتێ لەمنەوە دەستپێدەکا
دەستپێکردن یانسیبە
ساڵانێکە دەستم بەڕاکێشانی کردووە
دوورنیە لەم یانسیببازییەمدا
پەڕۆیەکی رەشم بۆ دەرچێ
وەك ئەو پەڕۆ رەشانەی
لەسەر دیوارەکانی شار و

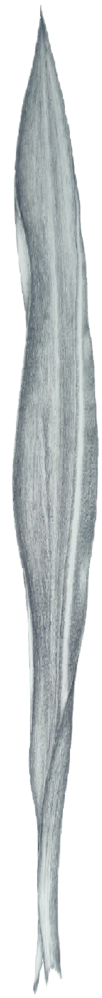

سوچی تەلەفزیۆن و
شانی رۆژنامە و
بەردەرگای هەمیشە کراوەی مزگەوتەکان دەدرێن
پەڕۆی رەش مۆدەیە
مۆدەی سەردەمی ئاشتی و
دەسکەوتی مێژووییە
بەلەمێکی بێ سەوڵە
مرۆ دەباتە ناو
کەفی وشەو
هیچایەتی و
میچایەتی

هەڵبزڕکان

باوەشێنی درەختە دۆزەخییەکان و
هاڵاوی بەفرە پیرۆنەکان
لاوکێ دەچنن ناچیتە گوێوە
ملکەچی غەیبین و
بەخشندەییی بەسەرمانا هەڵنادا
چاوساغیی دەنکەلمەکانی چاومان
بەڕێگا نادیارەکانمان دەبەستێتەوە
پەڕەمووچی پەنجەی راستی
دەستی چەپی هەریەکێکمان
تابلۆی ترس بۆئەویدیکە رەنگدەکا
گومان تادێ باڵاترو
سێبەرمان تادێ درێژتر و
چاومان تەڕ و
هەوری چاوەڕوانیمان تینووتر
هەناسەی تۆزوبا
لە پارزونگی دڕاو دەستنوێژی بۆ هەڵناگیرێ
چراکان کزدەبن و

کزتر و
ناکوژێنەوە
کانیەکان لە تینوویێتیا شەلال دەبن و
شەلالتر و چکناکەن
تارمایییەکی چوارشانە سێبەری خۆی دەمامکداوە
هێمنتر لە ڕەشەبا
فێنکتر لە زریان
لە درزی دیوارەکانەوە دێ
ماچی یەهودا دێنێت و بە تابووتی پڕ خەونەوە دەڕواتەوە
چوارچێوە بێ دەرگاکان و دەرگا کلۆمدراوەکانیش رادەخا
خەونەکان هەڵدەبزرکێن و
ماچەکان وشکدەبن و
خۆناگرن و
دەکەونە خوارەوە
پشیەکم بەتەڕایی برینەکان خۆشە

نوسینەوەی بۆشاییەکانی گیان

باڵندە بێ ئاسمانەکان
لەسەر چلی درەختە بێ وەرزەکان
گرمۆڵەبووی ساتمە نهێنیەکانی بوونن
لەژێر پێستی هزرە راستوچەپەکانی تاریکستان
چرایەك فوو لەخۆی دەکا
شەمشەمەکوێرەیەك چرایەك دادەگیرسێنێ
دوو ستوونە دووکەڵ
دوو گەردەلوولن
بەگەرمێنی چاوە مۆلەقیەکاندا دەخشن
فریزی برژانگان دەڕنن
ئاوێنەی چاوان لەگەردی مێژوو دەگرن
مێژوو ئاوێنەیەکی رووچاڵی گەردەلوولە
بەیانیان بەسەر پێدەشتی خەونەکانا هەڵدەکا
ئێواران لەگۆڕستان دەگەڕێتەوە
پێش ئەوەی مێزەکەی بڕازێنێتەوە
سەرێك لە ماڵتۆس دەدات

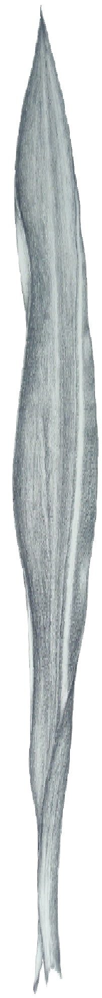

مالتۆسی شاگەشکە باوەشی پیا دەکات
لە مرچە مرچی ماچان
پەپوولەو گولّ و بالّندەو
کانیەکانیش زریکەیان لێهەڵدەستێ

بالّندە بێ ئاسمانەکان
لەسەر چلی درەختە بێ وەرزەکان
دەنیشنەوەو..نانیشنەوە
نە تووکیان ماوە
نە گەڵای درەختان
دایانپۆشێ
بریا ئێستا لەنێو خەونەکانیان بوومایە

شتێکی وەك شیعر

پێیەکانی وەك مارەزیوی بوون گالیسکەکە
سەندووقێك پەتاتە
بەسەر عارەبانەیەکی پەنچەرەوە
درەنگتر لە چاوەڕوانی مردن
لەبەر چاوەکانم بزر دەبێ

یەکەم کۆستەر
تاخمێك قەنەفەی نیوە سەربەرەوخوار
دووەم کۆستەر
چەند گونیەیەك کەنازانم چیان تیابوو
سێیەم کۆستەر
دوو..سێ نەفەری قاچاغ و
چاوەڕوانیەکی بێهوودەی
پێبەستەی کاتژمێرێکی لەخەوماو
تێپەڕینی دوو..سێ کچی جوان و

باوەشێنی تکەفرۆش و
پڵخەپڵخی شاگردە مەسیحیەکان و
تەنیایی من

هەناسەی کۆتایی نەوەتەکان دەدەینەوەو
پیرەدۆجی ساڵانی شەست
لەپشت شووشەی پەنجەرەکە
گڵۆپە قوڕاویەکانی
بە تفە پفدارەکانی شوفێر پاکنابنەوە
ئاخ..ئەو رۆژانەی رۆیشتن و
یادگاریەکی جوانتان جێنەهێشت
خەتای خۆمبوو
تەمەنێکی دوورو درێژم پێتانبەخشی
ئیستاش لێرەوە
لەسەر یەکەم دێری ئاچووغی
ئەم دەفتەرە بەتاڵەو
لە سەرە کەچەڵەکەی کانەبی و

قرپرپەی هەڵدانەوەی نابەدڵی دوكانەكەی و

پایسكلە دووقەفەزیەكەی

نۆكفرۆشەكەی مەعمیلمان و

تێپەڕینی

ناسكە كچەكانی پەیمانگای مامۆستایان و

هاتوچۆی ئەو برادەرانەی

كە من لەپشت شووشەبەندە تاریكەكان ناناسنەوە

دەستپێدەكەم

راوەستە

رێبوارە سەرلێشێواوەكەی

من نەبێ كەس نازانێ پرسیاری كوێدەكەی

راوەستە..را

من لێرەوەكۆنترۆڵی جوولەی

مێشوولەو

مرۆڤ و

با و

كۆستەرەكانی مەریخ و

پاپۆڕەکانی جەزیرەو
ترێلەکانی ئەرزاق و
هەموو شتێکی دیش دەکەم

من منم و
ئێوەش ئێوەن و
تەووووااااو
ئەی رۆژەکانی ژێر گۆڕە بێ کێلەکان

گومان

لەکوێی نەخشەی خەونەکانما گەراتان داناوە
دەنگتان هەڵدەلووشم و بێدەنگیتان راومدەنێ
هەڵدێم و ساتمە لەرۆحی کەوتووی خۆم دەکەم
بەسەر پەراسووی شکاوی بستەخاکێکا دەکەوم
لەسێبەریشم بێزارە
رەنگم بەئاو دەسپێرم
پەنجەکانم بە خۆڵەمێشی وێرانەیەکی خەواڵوو
چیتر نابمەوە خۆم
ئێوەش ئەم سێبەرە ئاچووغەی خۆتان
لەسەر تەرمی بزۆزم بسڕنەوە
من دەمێکە هیلاکی خۆم داوەتە بەر پرووشەی
ئازارە مێخۆشەکانی برینێکی شلەتێن
ئێرەیی بەبا دەبەم
بێباکانە بناگوێی سنوورچیەکان دەسمێ و

منیش بەدیار تەرمی غەزریوی خۆمەوە
ساتەکان دەکەمە رۆژو لەپەنا هەر چرکەیەکیا
سێرە دەگرمە تارمایی پیرۆزییە تەڵخەکان و
پەنجەم لەسەر پەلاپیتکەی تفەنگە سوارەکەم توندتر دەکەم
رێژنەیەك پشتم تێدەکا
چروکستان وڵاتێکە
لەنێو خوێنی شەری نێوان پەنجەی من و
پەلاپیتکەی تفەنگەکەم رەشداگەڕاوە
رەش وەك ئەو شەوەی
سەرگەرمی سەفەرە ئاوییەکەی خۆم بووم
کاتێ ئاسمان بووە لێفەیەکی مۆرو
ئەستێرەکانیش قاپیلکە برنجێی رژاو
کە دەریا بەخۆی دادا دەنکە برنجەکان بوونە ماسی
بەدوایاندا تەمەنی خۆم خستە کۆڵی تەنکە هەڵمێکی هەڵکشاو
ئێستاش ئاسمان دیوارێکی نوستووە باڵندە پشتی خۆیانی پێدەخورێنن
تەرمی کونکونی باڵندە بالیفی برۆ کەرتکەرتەکانی چاوەڕوانییە
بەشاهێدی بورانەوەی چراکان و رەشتر هەلگەڕانی گوناه
ئەشقیای هەڵەتەکانی نێو دڵۆپە ئاوێکی ژاراوی بووم

جانتایەك پڕ لە بەتاڵی ....

فرمێسکی چۆڕچۆڕی خواوەند ڕژایە سەر ئەو هێلکە
بەردانەی
لافی کچێنی خۆیان دەکردە مەرەکەبی ئەو قەڵەمە
درۆزنانەی
کرێگرتەی دەفتەرداری مێژوو بوون
تروکاندیان و وەچەکانیان چ بوون خوایە
چی بگێڕمەوە کێ باوەڕم پێدەکا
ویستم بەچاوی ریپۆقاوی شیعرێکەوە بیانبینم و
بەگوێی قورسی گۆرانییەکی قاچاغەوە
بیانخوێنمەوە
وەچە بەردینەکان
گیانێکی نیگەرانیان خستە جەستەیەکی شەکەتی
تیاچێنراوەوە
بێئەوەی پرسم پێبکەن
من بم یا نەبم
گوتیان ئەوە تۆی
هەتا مردن گومان لە منایەتی خۆم دەکەم

پەرژین

چرپینی لاوکی تەنیایی
باڵەفرکەی مەلی باڵشکستەی رۆح و
کوێربوونی چاوی ئەستێرەیەکی سەرمەستە
کتومت پێکەنینی کچانەیەو
لە درەختی هزری منیان تاراندووە

پیاسە بەسەر تەختاییەکانی دۆزەخدا
دۆزینەوەی چرکەیەکی بزربووە
چەند سەدەیە بەدوامەوە تەکاندەدا

سێبەر شەقامی گەردگرتووی

شارێكی هەناسەتەنگ و
عومریكی درێژە لە وەڕسی
تارمایی جەستەم لەبنیا رووبارێكی هەڵەتەیە
لە هەورگیری ئاسمان و
هەڵزنانی مێرووڵەكانی شەڕ
بەدیوارەكانی ناوەوەی سەرما
ناچارم خۆم لە فوارەی گومان بگرم
خاك تەنكترین رایەخ و
بێدەسەڵاتترین دایك
لەژێر توێژاڵی رشانەوەی ئەژدیهادا متبوو
وەرزێك بوو
میوەی بەهەشت بێتاموبۆو
رەنگەكانی بەهار مردوو
من و شەڕێكی نەبڕاوەی دەرەوەو ناوەوەی
كاتە مارەبڕەكانی خەیاڵ
ژن و مێردێكی چەند تەباین

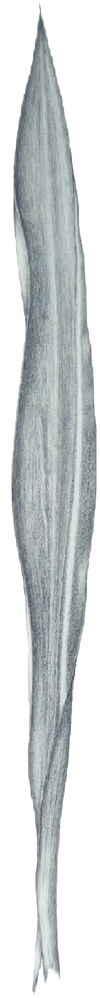

کات چەترێکەو
بەسەر سەرمان ناکرێتەوە
نازانم چ شەوێك پیلی کاتژمێرەکەم دادەگرم
موعجیزەیەك لە یەزدان دەخوازم
خیانەتی کاتژمێرو
زێتر ئاوسانی دەبدەبەی تەنیاییم
ترسێکە لەگەنێ مس و
تەشتێ ئاو لێمی دەرناکەن
تینووێتیم بەئاوی حەیاتیش ناشکێ
منی ماری رۆژانگەستەو کەسەرکوشتە
خۆم بەلقی براوەی درەختێ
دونیادیدەو پەراسووشل هەڵدەواسم
چواردەوریم پەرژین کردبێ
گەر ئەستێرەکان قژیان بۆ رنیم
هاواری خاك لەسوێم هەراسانیکردن
رێز لەمەرگی هەڵبژاردەو
پەرژین بگرن

بێگۆڕ

شەو گۆڕێکی بۆ کچێنی خۆی هەڵکەندو
بەدیار سەرابە سەرابیەکانەوە
لە قاقای پێکەنینیدا
تاریکی هەتیو مایەوەو بوو بەهەڵم
پاشەوپاش راکەڕاکی مێژوو دوایی نایێ
چاوەڕوانیمان بەدیار خەونە دارینەکانەوە
شەوچەرەی شەوارەیەکی ئەزەلی و
دەفتەرێکی نەنووسراوی چارەنووسە

ئەستۆی کێ

راستکردنەوەی هەڵەی دروستبوون هەڵدەگرێ
کاتژمێر هزرم لە قوتوویێکی داخراو دەئاخنێ و
تەنێ چاوەکانم دەبا
لەپشت ساوایی بوونەوە دەوەستم
هەموو ڕێگاکان دێنەوەلام

دەچمە بیابانی فرمێسك و
لەگەڵ دەنکەلمەکانا خۆمان دەشۆین
دەچمە بۆشاییەکانەوەو
لەگەڵ ئەستێرەیەکی تەریك
قەوارەیەك بەقەد خۆمان داگیردەکەین

سەفەر دەمامکێکە دەیبەستم
دەمامکێکە فڕێیدەدەم
لەم ناوەندەدا
منایەتی دەڕوێ

منایەتی دەمرێ
ئەوەی دەمێنێتەوە تەرمێكە
پسوولەی چوونەژوورەوەی هیچ گۆڕستانێكی پێ
نیە

سەرمەستبوون لە بێدەنگیدا

تۆخایی هێڵە چەماوەكانی گومان
لەچاوانما تانەیەكی هەڵواسراوە
لە پەیوەندی نێوان
من و
گومان و
گەشت
شتێكم بۆ نەمایەوە
ناچار..وەرزێكم لەناو كراسێكی نیوقۆڵا جێهێشت
بۆ ئەم یەڵدایە وەرزەوان

گەڵاوگوڵی زۆزانێکم پێببەخشە
خەمیساڵانێکم لەگەڵ گۆرانییەکی خەمینا هەڵمشت
بۆ ساڵی دادێم پەلوپۆی جەنگەڵێکم بەسەرداکەن
خەونێك رێنماییم دەکا
دڵی ئەم خەونەم پێناشکێ
پەنجەکانم لەناو گوڵدانێ بڕوێنن
باچیتر خەومان بە قیڕەی پیتە مردارەکانی تاریکیەوە نەزڕێ
پەنجەکانم داگیرسێنن
لەدنیایەکی وشك و گوڵزارێك لە برینی تەڕ

ئێستاش نازانم ئەو رێیەی نەمدۆزیەوە
بۆ کوێ دەچوو
بەڵام ئەفسووس نەمدۆزیەوە
لە گەڕانما
مەتەڵێك مامۆستای ماتماتیك و
قورئانێك مامۆستای ئاین پێشکەشیانکردم
هەردووکیان گوتیان

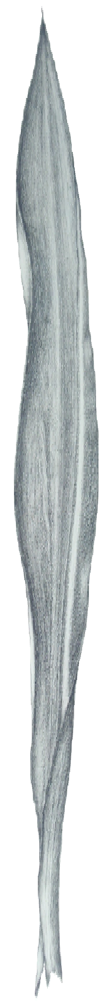

راستی بڵێ و درۆ مەکە

پەنجەکانم لەناو گوڵدانێ بڕوێنن
با گرێیەك لە مەتەڵێك بکرێتەوە
پەنجەکانم داگیرسێنن
با سوورەتێك بۆ عەشق بخوێنرێتەوە

ئێستاش نازانم ئەو رێیەی نەمدۆزیەوە بۆ کوێ
دەچوو
بەڵام ئەفسووس نەمدۆزیەوە
لە خەیاڵما رۆژانێ هاتن وتێنەپەڕین
خەفەت گوڵی پێدەرکردن
گوڵە حاجیلەکانی بەفرو گوڵە سووورباوەکانی برین
لە بریندا بێدەنگبووین و
ئەڤیندارانە شەڕە رۆحانییەکانمان داگیرساند

لە بێدەنگیدا سرووتێك سەری مەستکردم
وەرن با شتێ لە مەستیی ئەم سەرەی خۆمتان پێبەخشم
سرووتێ سەری مەستکردووم
تۆش وەرەو سەرمەستترمکە

بۆ تۆ ئەی مەرگ

شەوت باش ئەی خواوەندی خەو
من هاتووم بۆ لایلایەیەك
سپێدەت باش ئەی کازیوە
من هاتووم بۆ چەهچەهەیەك
مردنت باش ئەی عاشق
من هاتووم بۆ گلکۆیەکی بێ کێل
منت باش ئەی مەرگ
کە تائێستا وشەیەکم نیە بۆ تۆ

مژ

خەریکە ئەو سەفەرانە لە یادەوەریمدا
دەسڕێنەوە
کە لەتەك هەمیشەبەهارەکاندا
بۆ وڵاتی ئەمباخچەو ئەویتر دەچووین
ریتمی رەنگەکانی سروشت
لەخاوبوونەوەی ماسوولکەچێژئاشناکان
خاودەبنەوە
سڵاو ..گوڵەکانی ماچ و کانیلەکانی چێژ
سڵاو .. خەونەکانی سەراب و پیاسەکانی یاد

من عومری خۆم بەڕەوونەقی دیدارە تەریفەکانتان بەخشی
ئەو دیدارانەی هەرجارەی
ناوێکیتر بۆهەنگاوەکانم دەبیننەوە
ئێستا من فەرهەنگێکم لە پەیڤ و
تۆمارێکم لە سەفەر
کە هەر هەموویان لە بالکۆنی یەئسەوە
بەسەر برینەکانی خۆمەوە دەڕوانن
برین..برین..برین
من فرچکم بە برین گرتووەو
ناسنامەم برینە
گوڵەکانی بەرۆکیشم لە برینن
سەفەرەکانیش شوێن برینەکانیان نەسڕیەوە
ئەوێستا ئەم شانەم پڕە لەسەفەرو
ئەویدیم پڕە لە برین
بەم دووبارە قورس قورسەمەوە رێدەکەم
رێدەکەم و
رووم لە سەراب و
پشتم لە سەراب و

فەرشی بەرپێم سەراب و

مێژووم سەراب و

خەونم سەراب

نوور

عەشقە سەری سپیكردووم و ناهێڵێ بمرم

عەشقە دڵی سپیكردووم و ناهێڵێ

ڕەنگێكیتر لەدڵبگرم

كەسێك لەبەر مەمكانەوە

گۆرانیەك دەڵێ و دەمرێ

كەسێك بەسەر گۆچانەوە

دڵۆپێك ئاو– تەنها یەك دڵۆپ – خەونێتی

لەنێوانی مەمكەمژێ و راوەئاواپەرتدەبم و

تەنها عەشقە بۆی هەیە خڕمكاتەوە

ئەی لە هەتاو جوانتر.. عەشق
سێبەری خۆتم بەسەردا حەرام مەكە
باهەمیشە لە نیعمەتی نەمریدا جوانتر ببم
حەزدەكەم كە بزردەبم تەنها تۆ بمدۆزیتەوە
بمدۆزیتەوەو بمدەیتەوە دەستی خۆم
حەزدەكەم كە بزردەبم تەنها تۆ دەستم بگریت و
وەك هەمیشە لەحەوزی خۆتم هەڵكێشی
حەزدەكەم لەئاگری خۆتا بمكەیتە قەقنەس
رێنماییم بكەی تا نووری ئەو ئاگرە بگەیەنمە
هەمووئەو دڵانەی تاریك تاریك تاریكن
هەر بەو نوورەش ئەوچاوانە بكەمەوە
كە هەمیشە غوباری رۆژان دایخستوون

رەنگ

هەمیشە بە رەنگ دەستپێدەکەم
وەك ئەوەی لە هەموو رەنگەکانی دونیا
رەنگێکم نەبێ
کە دەزانم شینایی ئاسمان هی منە
بڵقە سپیەکانی باران و
رەشایی پرچی یارو
زەردایی خۆرەتاو و
خەونە سەوز سەوزەکانی بەرەبەیان هی منن
خوێنێکی سوور سووریشم هەیە

بەبێدەنگی دەست بە ڕەنگەکانمەوە دەگرم
نەبا کاڵببنەوەو
لە بێڕەنگیا بمرم

دەفتەری کاڵبوونەوە

چیتر لە گوناهەکانی خۆم خۆشنابم
ئەی پڕگوناهترین نزای هەڵکشاو
زیزمەبە لێم
کە سەربوردەی دنیا دەخەمە نێو بوخچەی
کلۆمدراوی شەڕەکان
چیتر لە گوناهەکانی تۆ خۆشنابم
کە ئەم لێوانەت پڕکردم
لەو گۆرانیە ناسازانەی ناوێرم بۆ کەسیان بڵێم
ئەوەتام وەك چەترە هەورینەیەکی تار
بەسەر ڕەنگە کاڵەکانی مەرگا پەرتبوومەوە

نسێی پەیڤێك داڵدەی نەدام
پەلەهەورێك داینەپۆشیم
ئەوێستاش .. پەنجەرەی سەرکۆڵانەکان داخراون
گوزەری ئەو ریشۆڵانەی
بێهوودە
دێن
و
دەڕۆن
شتێکم لا جێناهیڵن
سوپاس ئێوارەی تەنیاییم
لەم ساتە بکوژانەدا چەتری خەونێکت بۆ هەڵدام
چەتری خەونێکی عومر کورت
گوتم وەرەو تۆ نەهاتی
ناچار دیسان
لە کۆڵانە تاریکەکانی چێژەوە گەڕامەوە
هێندەی گوتم ئەی نیشتمان داڵدەمبدەو
چەندێك لە جوانیەکانی خۆت

بتکێنە چاوەکانمەوە
دەزانم ئەم نیشتمانە پرسەخانەی سۆزەکانەو
ئەلفوبێی وەرزیلەکانم
ناخاتە نێو دەفتەری یادەوەریەکان
ئەوەتا وەرینی وشە
وەرینی ماچ و هەناسەو تەمەن
چەشنی گەڵای پاشپایزە پەیکەری داڕوتاوم جێدێڵن
ئیتر چیمە لە پەیکەرێ
مشتێ خوێنی تیا نەگەڕێو هەناسەیەك نەپڕژێنێ
گوتم وەرەو با عومرت لەمەش کورتتر بێ
تۆ نەهاتی و ناچار دیسان
بەسەر رەنگە کاڵەکانی مەرگا کاڵبوومەوە
ناچار دیسان
لە کۆڵانە تاریکەکانی چێژەوە گەڕامەوە
بەرەو تۆ .. ئەی سەرزەمینی یادەکان .. بەرەو تۆ
بێ بە فریامەوەو چیتر چارەنووسم مەدەرە دەست
رەنگەکانی ئەم رۆژگارەو
بمبەرەوە قووڵاییەکانی خۆتەوە

لێرە ئیتر
بەدگومانم لە بێدەخلی پەپوولەکان
سەرگەشتە دەگەڕێم بەدوای وشەیەك
کە هەمیشە بەسەر زمانەوە هەڵدەپروکێ
وشەیەك بەژنی لەکەفە و چاوی لە خۆڵەمێش
هەڵدەکشێت و من دادەچم
بەرەو شوێنێك کە شوێن نیە
هەڵدەچێت و من دەخەنم
وەك ئەوانەی لەمردن دەترسن و
تەکان دەدەنەخۆیان تا هاناسەیەکیتر هەڵمژن
ئاورێك و نیونیگای ماندوو
خەیاڵم بەسەر رۆژان دەڕژێنێ
خەیاڵم دەڕژێ
خەونم دەوەرێ
دەگەڕێمەوە خەڵوەتی شیعرو وشەم لێدەتکێ

پێمنایە سنووری تۆوە ئەی سەرزەمینی یادەکان
وا دەشرۆم و لەم نێوانە بێمانایە
ختووکەیەکت پێنەبەخشیم و
تاڵ تاڵ عومرت پێوەراندم
بە رەنگێکی بێڕەنگەوە
سەرم خستۆتە سەرلەپی بێئومێدی و
مۆلەق بەرەو دوور دەڕوانم
ئەم ئێوارەیەش دادێت و
شەرێکی خنکاو لە چاوەڕوانی
ئەم ئێوارەیەش دادێت و
مەرگێکی دیکەی خەونەکان
ئەم ئێوارەیەو
من و   تەنیایی و تەرمێکی دیکە
یەکتر بە رەهایی بۆشاییەکان دەسپێرین
جەستەی داڕوشاوی یەکتر لەگوڵ دەگرین
گوڵە سوورەکانی یەئس
دەخەینە ناو گوڵدانە تەریفەکانی ئایندە
بەڵام

بەچی دیارە هەناسەی چێژاوی رۆحم تەنگتر و

بینابیم تاریکتر نابێ

ئەی سەرزەمینی یادەکان

بەچی دیارە

بەچی

بەیادی من جارجار بخورێ

ئاگردەن

چرایەك هەڵکەین و شیعرێك

بۆ شەوچەرەی ئەم دەیجوورە داگیرسێنین

کتێبێك بخوێنینەوە

باسی هەقایەتەکانی عەشق و

گەمەکانی عاشق بکا

سێبەرێك بۆ خوێنە بزێوەکانی

برینی جە ستەی ئەمرۆو

کێلێکی نەنووسراو بۆ گۆڕی ئەو رۆژانەی مردن و
لە گیرفانیاندا ناسنامەیەك و
لە سەرتاپای لەشیاندا نیشانەیەك
چرپەیان نەداین
بەر لە هەموو ئەمانەو دواتریش
چرایەك هەڵکەین و شیعرێك داگیرسێنین
چرایەك هەڵکەین و گۆرانیەك هەڵفڕێنین
چرایەك هەڵکەین و منێك لە تەماشای تیشك بچنین
من کە تۆمەتبارم بەو تەماشا قاچاغانەی
بێ روخسەت و خواحافیزی لەچاوانمەوە فڕین و
بێ روخسەت و بەبێ سڵاو
لەسەر سواندەی ئەستێرە نەڕنراوەکانەوە هەڵنیشتنەوە
لەسەرمە عومرێکی دیکەش بۆ سزا تێهەڵبچمەوە

وەرزێك لەگومان بەسەرچوو وەنەوزێك بەدوایا نەهات
خەونێك هەڵدێراو کەرتکبوو
نە– خراییە گۆڕێکەوەو

نە– لافیتەیەکی رەشیشیان بۆی هەڵواسی
کاڵبوومەوە تاکڵۆکۆی ئاسەواریشم دامرکا
لە نەبووندا دەستم خستە نێو دەستی خۆم
پەنجەم نایە پەنجەی بارانێکی نەڕژاو
چاوم بڕیە تاریکاییەکی بەفرین
لەنەبووندا کۆڵانێکم لەسەر شەقامێکی بەهەشت
کردەوە
ماڵێکم لە کۆڵانی کورتەپیاسەکانم دانا
ژوورێکم لە ماڵەکەم چۆڵکرد بۆ تەنیایی
نەمزانی تەنیایی وەك خوا
لەم دونیادا
لەگەڵ بەندەی خۆشەویستی خۆی هەڵناکا
نەمزانی تەنیایی وەك با
لە ژوورێکی بێ پەنجەرەو بێ دیوارا جێمدەهێڵێ
دەبێ بەدوایدا راکەم و
بەسەر گۆڕە لاتەریك و دوورەکانا بمبەشێتەوە
ئەو گۆڕانەی سەردەمێك کێڵگەی حاجیلەو

ئێستاش مەیتخانەی سەرمن

مادام تۆمەتی من دزەی تەماشاکانمە
بۆنیشتمانی ئەستێران
بێحورمەتیم کرد بەرامبەر بە سنوورو
سنوورمەندان
لەسەرمە عومرێکی دیکەش بۆ سزا تێهەڵبچمەوە